

Huittisten nuorisovaltuuston vaali- ja kokousmenettelyohje

Nuorisovaltuuston toimintaa koskee Huittisten kaupunginhallituksen 29.1.2024 hyväksymä vaikuttamistoimielinten yhteinen toimintaohje. Tämä asiakirja antaa tarkempia käytännön ohjeita nuorisovaltuuston vaalista ja kokouksista.

Nuorisovaltuuston vaali

Nuorisovaltuustossa on 11 valtuutettua ja enintään 11 varavaltuutettua.

Nuorisovaltuustovaali järjestetään loka-marraskuussa joka toinen vuosi. Nuorisovaltuusto ja kaupungin osoittama nuorisovaltuuston sihteeri järjestää vaalit yhteistyössä Pellonpuiston koulun ja Lauttakylän lukion kanssa.

Nuorisovaltuustovaalien ehdokkuus ja valitsijayhdistystoiminta koskee huittislaisia 12-17 -vuotiaita nuoria, mutta ei kuitenkaan vielä alakoulussa opiskelevia. Ehdokkaan voivat asettaa vähintään viiden nuoren valitsijayhdistykset. Valitsijayhdistysten tulee ilmoittaa ehdokkaansa kirjallisesti. Ehdokaslistat toimitetaan kirjastoon (pää- tai lähikirjasto) tai muuhun vaalien järjestäjän ilmoittamaan paikkaan. Vaalien järjestäjä voi vaaleista tiedottaessaan osoittaa useita mahdollisia ehdokasilmoituksen jättöpaikkoja.

Nuorisovaltuutettu on oikeutettu jatkamaan nuorisovaltuuston toimikautensa loppuun, vaikka hän menettäisi vaalikelpoisuutensa kesken kauden.

Nuorisovaltuustoon valitaan yhteensä kuusi nuorta luokka-asteittain Pellonpuiston koulusta, kolme Lauttakylän lukiosta ja yhteensä kaksi ammatillisista oppilaitoksista ja ei oppilaitoksessa olevista nuorista.

Pellonpuistossa äänestetään luokka-asteittain ja valituksi tulee kultakin luokka-asteelta kaksi eniten ääniä saanutta ja varajäseniksi kaksi seuraavaksi eniten ääniä saanutta. Pellonpuistossa äänioikeus on koulun oppilailta.

Lauttakylän lukiossa äänestetään lukion ehdokkaista, joista kolme eniten ääniä tulee valituksi ja kolme seuraavaa valitaan varajäseniksi. Äänioikeus on huittislaisilla koulun kirjoilla olevilla, alle 18-vuotiailla opiskelijoilla.

Muissa ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevat ja ei oppilaitoksissa kirjoilla olevat alle 18-vuotiaat huittislaiset nuoret äänestävät Nuorisoklubilla ja Vampulan nuorisotilassa. Kaksi eniten ääniä saanutta valitaan ja kaksi seuraavaksi eniten ääniä saanutta valitaan varalle.

Jos vanhempien ikäluokkien ryhmissä ei aseteta riittävästi ehdokkaita, luovutetaan ylimääräiset valtuustopaikat Pellonpuiston koululle.

Varajäsenet ovat äänestysryhmäkohtaiset, joten varavaltuutettuja voi ehdokasasettelusta riippuen olla vähemmän kuin varsinaisia valtuutettuja (11).

Kaupunginhallitus asettaa nuorisovaltuuston valtuustovaalin perusteella.

Toimintakausi ja ensimmäinen kokous

Nuorisovaltuuston toimintakausi on kaksi vuotta kerrallaan. Toimintakausi on aina tammikuun 1. päivästä joulukuun 31. päivään.

Ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupungin nuorisovaltuustolle osoittama sihteeri. Kokouksen avaa äältään vanhin valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes varsinaisten nuorisovaltuuston jäsenten keskuudesta on valittu valtuustolle puheenjohtaja ja yksi varapuheenjohtaja.

Nuorisovaltuustosta eroaminen ja erottaminen

Jos nuorisovaltuuston jäsen tai varajäsen haluaa erota nuorisovaltuustosta tai siihen liittyvästä tehtävästä, johon nuorisovaltuusto on hänet valinnut, tulee asiasta ilmoittaa kirjallisesti nuorisovaltuuston kokoukselle tai sen puheenjohtajalle. Jos nuorisovaltuuston jäsen muuttaa pois Huittisista kesken kauden, saa hän halutessaan jatkaa valtuutettuna kauden loppuun tai pyytää eroa tehtävästään.

Jos jäsen ei ole osallistunut kolmeen (3) peräkkäiseen kokoukseen, eikä ole ilmoittanut hyväksyttävää syytä poissaololleen, hänet voidaan erottaa nuorisovaltuustosta kokouksen päätöksellä.

Toistuvasti nuorisovaltuuston sääntöjä ja tarkoitusta laiminlyövä tai vahingoittava henkilö voidaan erottaa valtuustosta kokouksen päätöksellä

Mikäli nuorisovaltuuston jäsen eroaa tai erotetaan tehtävästään kesken toimikautensa, nuorisovaltuuston puheenjohtaja kutsuu tämän tilalle järjestyksessä ensimmäisen varavaltuutetun. Samalla puheenjohtaja täydentää varavaltuutettujen listaa siten, että varavaltuutettuja on sääntöjen määräämä vähimmäismäärä. Varavaltuutettujen tilalle tulojärjestys määräytyy aina vaalituloksen mukaan. Erotilanteista johtuvat täydennykset nuorisovaltuusto merkitsee tiedoksi kokouksessaan.

Kokousten kulku

Nuorisovaltuuston kokoukset eivät lähtökohtaisesti ole julkisia. Nuorisovaltuusto voi päättää pitää julkisen kokouksen.

Nuorisovaltuuston kokoukseen osallistumisoikeus on varsinaisilla valtuutetuilla ja varsinaisen pois ollessa hänen sijalleen kutsutulla varavaltuutetulla. Mikäli varsinainen valtuutettu on estynyt saapumasta kokoukseen, on hänen viipymättä ilmoitettava esteestä sihteerille. Päätösvaltaa käyttää varsinainen valtuutettu ja hänen poissa ollessaan varavaltuutettu. Nuorisovaltuusto voi kutsua kokouksiinsa tarvittaessa myös varavaltuutetut ja mahdolliset työryhmien jäsenet läsnä- ja puheoikeudella. Kokouspalkkio maksetaan kuitenkin vain päätösvaltaiselle jäsenelle eli korkeintaan 11 kokousosallistujalle.

Vaikuttamistoimielinten toimintaohjeen mukaan kokouskutsu ja asialista lähetetään viimeistään viikkoa ennen kokousta. Kokouskutsu lähetetään sähköisesti valtuutetuille ja varavaltuutetuille.

Asioiden käsittelyä ja esittelyä johtaa puheenjohtaja sihteerin avustuksella. Asioiden esittely on yleistä, eikä hallintolakiin perustuvaa esittelyä. Asian esittelijä ei ole virkamiesesittelijän asemassa, eikä hänellä näin ollen myöskään ole virkavastuuta. Nuorisovaltuuston muistiota tai pöytäkirjaa pitää nuorisovaltuuston sihteeri. Jos puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat poissa kokouksesta tai esteellisiä, valitaan kokoukselle /asiakohdalle tilapäinen puheenjohtaja.

Läsnäolijat todetaan nimenhuudolla. Nimenhuudon jälkeen puheenjohtaja toteaa läsnäolevat valtuutetut ja varavaltuutetut sekä toteaa onko kokous asianmukaisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen. Vaikuttamistoimielinten yhteisen toimintaohjeen mukaan läsnä on oltava enemmistö valtuutetuista, jotta kokous on päätösvaltainen.

Asiat käsitellään asialistan mukaisessa järjestyksessä, ellei valtuusto toisin päättää. Vaikuttamistoimielinten toimintaohjeen mukaan asioita voidaan ottaa käsittelyyn myös kokouksessa kokoukseen osallistujien enemmistön suostumuksella.

Kun asia on esitelty, siitä on varattava tilaisuus keskustella. Puheenvuoro on pyydettävä selvästi havaittavalla tavalla. Puheenjohtaja voi antaa puheenvuorot pyydettyssä järjestyksessä tai sallia keskustelun

vapaan etenemisen. Pyyntöjärjestyksen ollessa epäselvä määrää puheenjohtaja puheenvuorojärjestyksen. Puhujan on pysyttävä käsiteltävässä asiassa.

Puheenjohtajan tehtävä on pitää huolta järjestyksestä kokouksessa. Puheenjohtaja voi määrätä varoituksen annettuaan poistettavaksi henkilön, joka käyttäytyy sopimattomasti. Jos syntyy epäjärjestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

Puheenjohtaja voi tehdä (yhdessä sihteerin kanssa) pohjaehdotuksen päätettävässä asiassa. Ennakkoehdotus ei ole kuitenkaan välttämätön vaan nuorisovaltuusto voi antaa näkemyksensä keskustelun jälkeen kokouksessa. Keskustelun kuluessa valtuutettu voi tehdä päätösehdotuksen käsiteltävässä asiassa. Toinen valtuutettu voi kannattaa päätösehdotusta. Mikäli keskustelun kuluessa kannatettuja ehdotuksia annetaan useampia eikä keskustelu johda yksimieliseen näkemykseen, suoritetaan ehdotusten välinen äänestys. Mikäli ehdotuksia on useampia, suoritetaan äänestys ensin kaikkien ehdotusten välillä ja viimeksi kahden eniten ääniä saaneen ehdotuksen välillä. Äänestys suoritetaan nimenhuudolla tai kättenostoäänestyksellä. Henkilövaalissa äänestys suoritetaan suljetulla lippuäänestyksellä. Henkilövaalissa ehdokasta ei tarvitse kannattaa.

Kokouksista laaditaan ja julkaistaan muistio, kuten vaikuttamistoimielinten yhteisessä toimintaohjeessa todetaan.

Aloitteet, työryhmät ja viestintä

Nuorisovaltuutetulla tai nuorisovaltuuston nimeämällä työryhmällä on oikeus tehdä aloitteita nuorisovaltuustolle sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloite annetaan kokouksen varsinaisten kokousasioiden käsittelyn jälkeen.

Nuorisovaltuusto voi kokouksessaan päättää määräaikaisen työryhmän perustamisesta tai yksittäisen nuorisovaltuuston nimeämisestä valmistelevaan tai edistämään nuorisovaltuuston asiaa. Työryhmän / valtuutetun tulee pitää raportoida toiminnastaan nuorisovaltuustolle. Työryhmän jäsen voi erota ryhmästä ilmoittamalla siitä nuorisovaltuustolle. Nuorisovaltuusto voi myös erottaa työryhmän jäsenen perustellusta syystä.

Nuorisovaltuusto viestii itsenäisesti käsittelemistään asioista omia tai kaupungin tiedostuskanavia käyttäen, mutta ei käytä kaupungin puhevaltaa. Nuorisovaltuusto voi valita keskuudestaan yhden tai useamman viestintävastuullisen, joka hoitaa kokouksista ja toiminnasta tiedottamisen ja viestinnän esimerkiksi sosiaalisen median kanaviin. Viestintää tehdään nuorilta nuorille.

Yhteistyö kaupungin toimielinten kanssa

Verrattuna muihin kaupungin vaikuttamistoimielimiin useimmilla nuorisovaltuutetuilla ei ikänsä puolesta ole mahdollisuutta äänestää kuntavaaleissa ja vaikuttaa suoran demokratia kautta kunnan päätöksentekoon. Näin olleen kaupungin toimielimiin ja työryhmiin voidaan kutsua nuorisovaltuuston edustaja läsnäolo- ja puheoikeudella, pois lukien salassa pidettävien asioiden käsittely.

Nuorisovaltuusto valitsee edustajansa kaupungin valiokuntiin ja muihin työryhmiin, joissa nuorisovaltuuston edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus. Lisäksi kaupunginhallitus kutsuu nuorisovaltuuston yhteiseen tapaamiseen 1-2 kertaa vuodessa. Myös nuorisovaltuusto voi olla yhteistyössä aloitteellinen.